

CONNECT. Universitat d'Arts i Tecnologia a Graz

"Diàlegs amb el passat, mitjançant la paraula del present, per escriure l'espai futur"

Víctor Montserrat Mestre | PFC Abril 2020

Sinèrgia (del grec «**συνεργία**»): *Acció de dues o més causes on l'efecte és superior a la suma dels efectes individuals.* RAE

També es pot definir com la unió de 3 universitats de sectors diferents (TU Graz – politècnica / UNI Graz – lletres / Kunst uni Graz – estudis de música) per fer una quarta, la KUWI Graz, motiu de l'encàrrec.

També es pot definir com la potència d'oportunitats que es generen quan l'emplaçament es troba al centre geomètric de les 3 universitats fundadores.

També es pot definir com la millora de la ciutat que beu d'aquest esforç.

I també es pot definir com l'arquitectura passada i la present construeixen escenaris futurs.

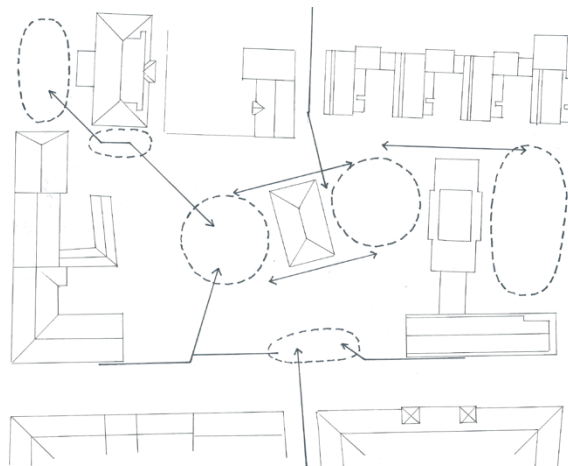
Unes voluntats possibles només amb un eix motriu: CONNECTAR.

L'emplaçament del projecte es troba al límit de l'espai de les muralles (ara derruïdes i convertides en parc) i del casc antic de la ciutat de Graz. Forma part de la nova trama urbana d'eixos ortogonals que contrasta amb els carrerons i les places espontànies de traça medieval. Precisament són aquestes places les que escassegen fora muralles i que es presenta com una oportunitat de projecte per aportar a la ciutat i, també, convertir la KUWI Graz en un punt de reunió del teixit universitari. Aquest nou centre receptor guanya interès i complexitat quan ampliem l'escala de lloc i ens trobem que l'edifici més alt de Graz abriga el nostre espai i la residència aristòcrata, ja catalogada, que s'erigeix al mig marcada per les arrugues del temps.

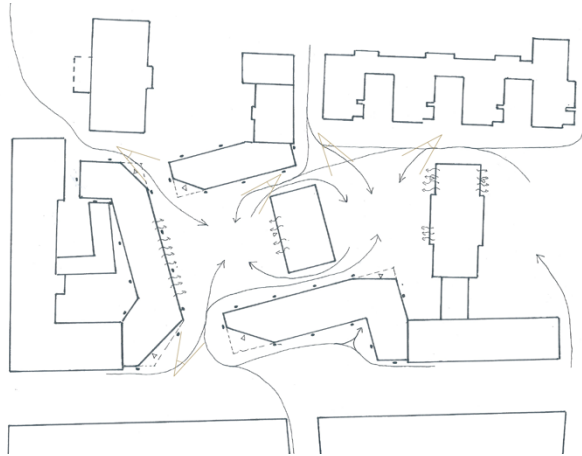
A l'annex es pot trobar l'estudi resum que s'ha fet de la morfologia de la ciutat, així de com reaccionen els edificis públics i els habitatges respecte l'espai públic a Graz. També s'analitza el carrer d'Elisabethstrasse i la zona confrontant, com es generen les seves places i com es pot combatre la distorsió d'escala que es produeix als baixos d'un gratacels, mitjançant l'anàlisi experimental d'exemples a Barcelona amb dimensions semblants. L'estudi històric serà també molt important per la definició del projecte. Aquest estudi ens revelarà que aquest edifici formava un conjunt amb dos edificacions auxiliars més i que és anterior a 1800 i al enderrocament de les muralles. La traça girada respecte a l'eix ortogonal de la trama urbana moderna ve donat perquè estaven enfocats a la porta de la muralla. El projecte tractarà de conservar aquesta traça històrica com si fos una càpsula del temps i teixir la relació entre els dos entramats.

Amb aquest anàlisi, juntament amb altres de caire climàtic, materials..., es defineix la línia d'acció per la generació del projecte: el disseny del buit.

Una plaça dura, neta i polifacètica en contraposició i combinació amb una zona tova, vegetal i acollidora, formen el binomi d'espais principals de la intervenció urbana. L'edifici preexistent antic, fa de frontissa entre les dualitats. La plaça dura ens permet la versatilitat d'activitats que vol oferir la proposta com a nou eix universitari. Per altra banda, la zona tova ens proporciona l'escala humana per conviure amb el gratacels, ens dona un espai diferent per altres interaccions socials i un contacte amb la natura. Aquesta decisió ressalta les males condicions actuals dels habitatges en planta baixa del gratacels i l'aïllament dels dos espais urbans contigus a la parcel·la.

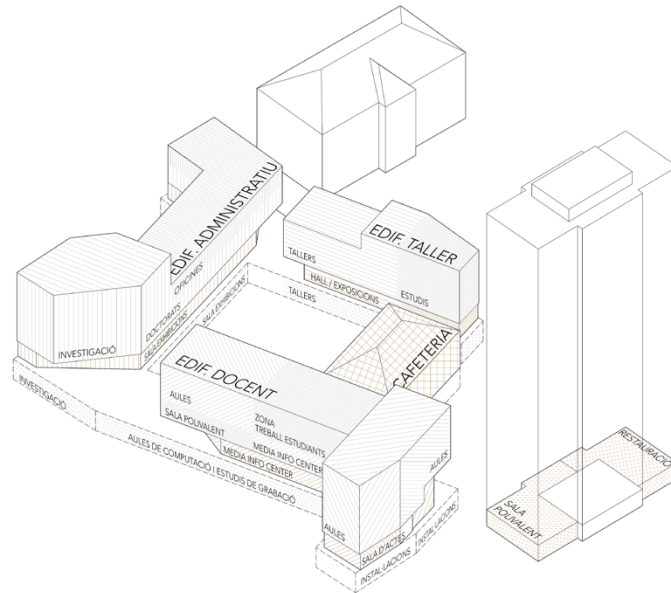

En aquest moment el projecte demana que els dilueixin els seus límits i es comenci a fondre amb la ciutat. Ho fa i les 4 places es connecten formant un conjunt, la planta baixa del gratacels passa a tenir programa terciari per activar la plaça tova i un espai flexible que puguin utilitzar tant la universitat com els veïns del propi edifici, establint simbiosi. Llavors la matèria comença a agafar forma. S'alcen tres edificis que ajuden a lligar les diferents zones per un seguit de contraccions i dilatacions espacials que permet convertir la vivència de l'espai en una experiència arquitectònica. Es controlen les visuals en tot moment, els accessos a les places es fa pel desencaixament de les noves infraestructures, tal com succeeix a les places a Graz. La planta baixa dels nous edificis s'adapta al flux dels vianants originant voladissos, que a la vegada serveixen d'entrada als edificis i emfatitzen aquestes fluctuacions.

Per fer això possible, l'estructura juga un paper molt important. Davant la forma diversa i específica de l'edifici, s'adopta l'estratègia d'estructura closca. Aquesta permet les dimensions i direccions de façana diferents i el funcionament estructural de l'edifici en 3D en resposta a les reaccions del voladís. Aquesta estructura es porta a l'exterior alliberant completament l'espai interior i donant-li l'oportunitat de apropiació y resiliència en el temps. Aquest gest li dona una lleugeresa que contrasta amb el pes dels seus edificis homònims, com si li donéssim la volta a la pell i deixéssim veure els ossos. I els veiem, com veiem el disseny estructural que passa a compondre l'estètica de la façana. Veiem com aixequen els edificis i deixen que l'espai urbà conquereixi la seva planta baixa.

El programa permet que la vida s'acabi apropiant de la proposta. S'organitza amb els 3 edificis nous. El que està més en contacte amb el carrer i la plaça és l'edifici destinat a les classes d'estudiants. També tocant a Elisabethstrasse i lligant amb la plaça superior tenim l'edifici administratiu, amb les oficines i les aules d'investigació. A l'edifici més petit i més a l'interior de la mançana, ens trobem amb les aules taller. Una distribució disgregada per optimitzar el seu rendiment al dia a dia, però a la vegada connectada per dos nivells. El primer en planta baixa, on es relega el programa més social: les exhibicions i el media info center. Segon, en planta soterrani. El conjunt de 3 edificis nous més el 4rt preexistent estan connectats en planta soterrani. Això permet la distribució controlada d'obres d'art, amb independència del clima exterior, la circulació del personal, la centralització d'instal·lacions i moviment de residus dels edificis i la cafeteria sense que s'hagi de percebre per l'exterior. No s'ha parlat de la cafeteria, però juga un paper clau en la vida social de l'espai urbà. Per aquest motiu ocupa el centre del projecte, és rehabilita l'edifici preexistent per donar-li cabuda.

3 universitats com 3 edificis per crear un nou món d'oportunitats. Possible per la connexió dels espais urbans, per la connexió dels edificis amb el carrer, de la ciutat amb la proposta, de les universitats entre elles, per crear ambients que facilitin la connexió entre la gent. Connectar per fer sinèrgies.